

BISERICA și ȘCOLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 d.—cr., pe 1/2 an 2 d. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 908/897.

IOAN

din îndurarea lui Dumneșeu episcop diecesan al Aradului, Orăzii mari, Ienopolei și al Halmagiului, precum și al părților adnesate din Banatul-Temișan.

Iubitului cler și popor eparchial; dar și milă dela Dumneșeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos.

Având în vedere că la Dumineca Tomei din a. c. espiră al nouălea period din viața noastră sinodală și cu el încetă și mandatul deputaților sinodali, aleși la 1894 precum și a celor aleși în decursul periodului menționat, urmază acum a se face alegeri nouă de deputați la sinodul nostru eparchial, pe al de c e l e a period de trei ani, 1897, 1898 și 1899.

Când dară cu provocare la §§-ii 89 și 90 din Stat. org. convocăm Sinodul ordinaru al eparchiei noastre aradane, la locul reședinței noastre în Arad, pe Dumineca Tomei adevă pe ziua de 20 Aprilie (2 Maiu) a. c. totodată în conțelegere cu ambele noastre Consistorii din Arad și Oradea-mare, referitoriu la efeptuirea alegerii membrilor sinodali pe noul period susespus, dispunem următoarele:

I. Eparchia aradană, conf. §-lui 91. Stat. org. rămâne împărțită după praca de mai nainte în 20 cercuri electorali, dintre cari pe părțile arado-banatică cad 14, ér pe părțile bihorene 6 cercuri, având fiecare cerc a-și alege câte trei deputați, unul din cler și doi din mireni (§§-ii 87. și 88. din stat. org.)

II. Referitoriu la împărțirea comunelor în cercuri, pentru părțile arado-banatică rămâne în vigóre împărțirea esistență și comunicată de aici sub 28. Octomvre, 1893, Nr. 4706, érá în părțile bihorene formând fie-care protopopiat de astăzi câte un cerc electoral de sine stătătoriu, urmază, că pentru acestea părți fie-care comună aparține acelu cerc electoral, la care aparține și cu protopopiatul. Numele comisarilor consistoriali denumiți conform §-lui 91 din stat. org. se vede în dosul acestei Pastorale sub A) întruna cu cercurile electorale și cu locurile centrale de alegere și respective de scrutiniu.

III. Terminul pentru alegerea deputaților din cler s'a satorit:

a) pentru districtul Consistoriului arădan pe **Joi în 13/25 Martie** óra 10 înainte de mēđăđi,
b) pentru Consistoriu din Oradea-mare pe **27 Martie (8 Aprilie)** a. c. la óra 10 nainte de mēđăđi.

IV. Publicarea alegerii deputaților sinodali mireni trebuie să-o facă conducătorii oficiilor parochiali în tóte bisericile cu 8 zile mai nainte de alegere (§ 9 din stat. org.) adevă Duminecă în **9/21 Martie a. c.**

V. Sinódele parochiali pentru alegerea deputaților mireni în tótă eparchia au să se țină în Dumineca a treia din Post, — adevă: în **16/28 Martie a. c.**

VI. Scrutiniu al alegerilor deputaților mireni s'a stătorit:

a) pentru districtul Consistoriului din Arad, pe **23 Martie (4 Aprilie)** a. c. ce cade în Dumineca a patra din post.

b) pentru districtul Consistoriului din Oradea-mare pe **Joi 27 Martie (8 Aprilie)** a. c. (adeva într'ó đi cu alegerea deputaților clericali pentru acel district) tot la 10 óre nainte de mēđăđi. Și pentru-ca alegerile să se pótă efeptuí cât mai corect, mai indigităm următoarele:

VII. Cu privire la alegerea deputaților din cler:

a) Despre ziua de alegere preoțimea să înforméză din fóia oficială, și din pastorala acésta, pre care unde sunt mai mulți preoți în parochiă, conducătoriu oficiului parochial, este îndatorat a o comunica cu toți, pentru-că:

b) Drept de alegere au toți preoții și diaconii gr. or, români din respectivul cerc, ori sunt în funcțiune ori sunt în deficiență (§. 8. din Reg.)

c) Pentru a compune colegiu electoral se recere prezența a cel puțin 1/3 din alegători (§. 7 din Reg.)

d) Absentarea numai în două cazuri este justificabilă și adecă: morb dovedit, și funcțiuni indispensabile în ziua de alegere, deci este evident că fie-care îndreptățit este și îndatorat a se folosi de dreptul electoral și a da bun exemplu și în acosta privință credincioșilor săi.

e) Aclamațiunea nu este permisă,

f) În celelalte observându-se **terminele de sub III**, apoi dispozițiunile din §. 7 — 14 din Regulament și cele de sub e) p. IX. din acosta Pastorală, după prevederea alesului cu credențional, **Protocolul** luat în colegiul electoral, să se asternă Consistoriului cel mult în decurs de 3 zile dela alegere.

VIII. Referitoriu la alegerea deputațiilor mireni.

După-ce termenele pentru publicare și alegere în sinódele parochiali sunt normate în punctele IV. V., — astfel cu privire la însuși actul alegerii, — pentru înlesnirea căruia trimitem sub ./ B), un exemplariu de protocol pentru fie-care sinod electoral — atragem atențiunea biroului electoral la următoarele:

1. Sinódele electorali se constituiesc sub conducerea preoțimeii parochiale, și președinți ad hoc se pot alege și dintre preoți.

2. Alegerea este publică, dar la cererea a 20 alegători îndreptățiți poate fi și secretă cu ședule.

3. Alegătorii din comunele filiale, votază în comunele matre, ér preoțimea nu votază la asemenea sinóde.

4. Aclamațiunea nu este permisă, precum nu este permis a vota unul în locul și în numele altuia present séu absent.

5. În protocol să se inducă apriat și corect: locul și ziua, óra începerii și a terminării cu votarea.

6. Numele candidatului, pre care votază alegătorii să se scrie întreg și corect, căci semnele dtto și „ „ nu sunt permise, și voturile înduse la astfel de semne nu se vor considera.

7. Votarea începută să se continue până ce votază toți presentii alegători îndreptățiți, ér după ce a votisat cei presinți să se mai aștepte $\frac{1}{2}$ óra, pentru a se poté presenta și alți alegători îndreptățiți, și dacă în interval de $\frac{1}{2}$ óra, nu se mai presintă nici un alegătoriu, se încheie votarea espunându-se precis la protocol óra încheierii; apoi după încheierea votării și după sumisarea voturilor enunțiându-se rezultatul, protocolul să se subscrie de președinte, bărbații de încredere și de notariu, ér dacă bărbații de încredere, séu măcar și numai unul dintre ei n'ar și scrie, numele lor îl-póte scrie și notariul; dar acosta împrejurare trebuie vedită prin aceea, că: să se spună apriat la protocol, cine a scris pre cei neșciutori de scrisóre.

8. Protocolul astfel încheiat (la cas de votisare secretă împreună cu bilete de votare) să se pună sub covertă, și coverta să se sigileze cu două sigile și anume: cu sigilul oficiului parochial, și cu sigilul pre-

ședintelui séu a vre-unui bărbat de încredere; ér decă nici unul nici altul dintre acestia n'ar avé sigil, să se sigileze în două locuri cu sigilul oficiului parochial și astfel sigilat cu două sigile, și adresat concernintelui comisariu consistorial, (pe adresă să se pună și aceea, că: dela Sinodul parochial din comuna . . . . . ?) să se predee unuia dintre bărbații de încredere cu însărcinarea, ca pe ziua de scrutiniu stătorit în punctul VI la óra 10 nainte de méđađi, să-l presinte comisariului consistorial în locul central al scrutiniului. Decă acest membru ar fi impedeat, este dătorința oficiului parochial a îngriji, ca protocolul să-l ducă la scrutiniu celalalt bărbat de încredere.

9. Bărbatul de încredere, care va fi însărcinat și va primí protocolul pentru presentare la scrutiniu, se fie expres îndatorat a-l și presenta comisariului consistorial în timpul și la locul destinat pentru scrutiniu, și decă ar ajunge mai nainte, de óra defiptă pentru scrutiniu să nu se departeze ci se aștepte acolo sosirea comisariului, pentru-că altcum voturile respectivului Sinod rămân neconsiderate, lucrarea sinodului parochial e illusoriă și călătoriu bărbatului de încredere e zădarnică.

IX. Relativ la scrutinare să se observe următoarele:

a) În 23 Martie (4 Aprilie) a. c. la 10 óre nainte de améđađi bărbații de încredere ai sinódelor parochiali din districtul Consistoriului arădan, ér la 27 Martie (8 Aprilie) a. c. la 10 óre nainte de méđađi bărbații de încredere ai sinódelor parochiali din districtul Consistoriului orădan,

trebuie să se presinte la locul central al cercului anumit în conspectul A) și anume în localitatea desemnată prin comisariul consistorial, sub președința căruia apoi se vor constitui în colegiu de scrutiniu, alegându-și din sinul lor un notariu pentru ducerea protocolului. Decă dintre bărbații de încredere nu s'ar poté alege notariu capace pentru ducerea protocolului, colegiul este îndreptățit a alege notariu și pe alt individ afară de colegiu.

b) Despre actul scrutinării, care trebuie să se continue neintrerupt, și să se termine în aceeași zi, e a să lua protocol, în care să se inducă: locul ziua și cercul electoral unde s'a ținut scrutiniu cu espunerea precisă a órei la care s'a început, apoi la **scrutinare** se urmeze astfel, că: comisariul consistorial, în presința bărbaților de încredere, tăind marginea covertelor fără a rumpe sigilele de pe ele, desface pe rând tóte protocoalele electorale după ordinea conspectului comunelor din care se compune cercul, acelea protocoale le va ceti cu voce naltă și va îngriji, că voturile din acelea protocoale să se inducă în protocolul colegiului de scrutiniu, éráși după ordinea comunelor din care se forméază cercul electoral (statutul org. §. 91 h.)

γ) Colegiul de scrutiniu nu este competente nici îndreptățit a modifica, a șterge ori adauge ceva în

protocóele de alegere ale singuraticelor sínóde electorale, precum nici a esamina și a delibera asupra protocóelilor defectuóse, și astfel acele protocóle, cari n'ar corespunde Regulamentului, adecă n'ar fi subscrise cum se recere, ori ar avé alte defecte, precum și cele prezentate mai târziu ori eventual trimise numai cu posta, nu le va lua în considerațiune, ci simplu le va adnessa la protocol, anumind cauzele pentru cari nu s'a putut considera.

δ) Dēcă după desfacerea și înducerea tuturor protocóelilor de alegere prezentate, se constată că ar mai fi parohii dela cari nu s'au prezentat bărbații de încredere cu protocóele, comisariul consistorial împreună cu colegiul va constata și nota la protocol timpul când s'a terminat desfacerea și respective înducerea voturilor din protocóele prezentate, și dela acel termin colegiul va mai aștepta o órá, și dacá în acel interval se va constata că s'a prezentat protocóele din tóte parohiile, ori că nici după așteptare de o órá nu s'a mai prezentat dela comunele restante protocóele așteptate, se va incheia scrutiniul, anumindu-se acum óra incheierii; după aceea se vor numérea voturile, pe basa protocolului de scrutiniu, și acei doi indiviđi, cari după computarea tuturor voturilor se va constata, că au întrunit cele mai multe voturi, numai decát se vor proclama de deputați aleși din partea cercului respectiv, și ca atari se vor provedé cu credențiional. La cas însă, când dóră doi séu mai mulți vor fi avénd majoritate în asemenea număr, între dênșii va decide sórtea executată îndată în fața locului (stat. org. §. 91. h.)

ε) Protocolul colegiului de scrutiniu și credențiionalele aleșilor deputați se vor subscrie de comisariul consistorial de notariul colegiului și de toți ceilalți membri, adecă de bărbații de încredere ai sínódelor parohiale; apoi credențiionalul se va preda, ori se va trámite pe cale secură la mânilé aleșilor deputați; ér protocolul colegiului de scrutiniu, împreună cu tóte actele electorale, adecă cu protocóelele singuraticelor sínóde electorale, și covertele lor — Comisariul consistorial 'l-va substerne Consistoriului — negreșit în termin de 3 ȃile socotite dela ȃiua scrutiniului.

ς) La cas, când vre-un comisariu consistorial preoțesc ori mirén ar fi impedeat de a implini misiunea de comisariu: acela va face numai de cât arétare la Consistoriu; dēcă însă din partea acestuia până la alegere, respective până la scrutiniu nu va fi urmat denumirea altui comisariu, séu dēcă impedearea comisariului denumit se va aréta numai chiar în ȃiua séu în decursul actului de alegere, respective în decursul scrutiniului: în astfel de cas alegătorii respective membrii colegiului de scrutiniu sunt autorizați a-și alege din sinul lor un președinte, care va indeplini tóte agénde de comisariului (statutul organic §. 91. c. și k.)

X. Oficiile protopresviterale și parohiale sunt responsabile pentru comunicarea timpuriă și efeptuirea

corectă a celor aici dispuse (§. 3. din regulament), ér comisarii consistoriali sunt poftiți, a-și implini misiunea lor în sensul celor indegetate mai sus.

Aducénd acestea la cunoșcința iubitelui nostru cler și popor sfátuim și astádată pre toți, că la eserciarea acestui drept, al alegerii deputaților pentru sinodul eparchial se fie conduși de sémțeminte adevérat creștinești, alegénd de deputați sinodali numai bărbați devotați cauzelor nóstre bisericești, bărbați zeloși și apți de a concurge cu sfatul și înțelepciunea lor, la regularea, consolidarea și prosperarea trebilor bisericești nóstre naționale.

După care împártășindu-vé binecuvéntare arhivească am rémas

A r a d, 19 Faur (3 Martie) 1897,

Al Vostru

de binevoitoriu:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcopul Aradului.

Comisari consistoriali pentru alegerea deputaților la sinodul eparchial aradan, pe periodul 1897—99, au fost numiți următorii domni și anume:

A. În districtul consistoriului din Arad. 1. În cercul Arad: din cler Moise Boeșan protopresbiter în Arad; mirean Petru Truția avocat în Arad. 2. În cercul Radna: din cler Vasiliu Beleş prot. în Radna; mirean Dr. Nic. Oncu adv. as. cons. în Arad. 3. În cercul Vilagoș (Șiria): din cler Georgiu Popovici protopresbiter în Șiria; mirean: Ștefan Antonescu oficiant comitatens în pens. în Șiria. 4. În cercul Giula (Chitighaz) din cler Iosif Bejan paroch în Giula; mirean Iustin Popovici protonotariu magistr. Giula. 5. În cercul Chișineu: din cler Dr. I. Trailescu protopop în Chișineu; mirean Mihai Velici avocat în Chișineu. 6. În cercul Boroșineu (Ienopolea): din cler Cornel Ursuț adm. protop. în Șepreuși; mirean Georgiu Feier adv. asesor cons. în Boroșineu. 7. În cercul Buteni: din cler Constantin Gurban protopop în Buteni; mirean Dr. Constantin Groza medic în Honțisor. 8. În cercul Hălmagiu: din cler Ioan Groza protopresbiter în Hălmagi; mirean Teodor Papp avocat în Baia de Criș; 9. În cercul Timișóra: din cler Dr. Traian Puticiu protopop în Timișóra; mirean Georgiu Ardelean avocat în Timișóra. 10. În cercul Vinga: din cler Ioan Damsa par. ases. cons. în Seceani; mirean Paul Rotariu avocat în Timișóra. În cercul B.-Comloș: din cler Paul Miulescu protopresbiter în B.-Comloș; mirean Ioan Suciu director de bancă în Timișóra. 12. În cercul Lipova: din cler Voicu Hamsea protopresbiter în Lipova; mirean Teodor Ceontea profesor în Arad. 13. În cercul Chisétu: din cler Iosif Grădinaru protopresbiter în Belinț; mirean C. Lazar avocat Recaș. 14. În cercul Birchiș: din cler Dimitrie Marcu inspector de școle în Birchiș; mirean Iuon Lenger adv. secretar consist. în Arad.

B. În districtul consistoriului din Oradea-mare. 15. În cercul Oradea-mare: din cler Toma Păcală protopresbiter în Oradea-mare; mirén Dr. Ioan Buna avocat în Oradea-mare. 16. În cercul Peșteș (Aleșd): din cler: Teodor Filip protopresbiter în Lugașul sup.; mirén Alexandru Filip not. în Lugașul inf. 17. În cercul Tinca: din cler Nicolau Roxin protopresbiter în Micherechiu; mirén Teodor Lazar

adv. as. cons. în Oradea-mare. 18. În cercul Beliu (Ucuiș): din cler Petru Suciș prot. pens. în Oradea-mare; mirén Dr. Iustin Papp cand. de adv. în Tinca. 19. În cercul Beiuș: din cler Elia Moga protopresbiter în Rabagani; mirén Dr. Gavril Cosma. adv. în Beiuș 20. În cercul Vașcău: din cler Vasiliu Papp protopresbiter în Beiuș; mirén Paul Papp avocat în Beiuș.

Cuvântare

la Dumineca a doua din post.

„Fiule! eartă-se fie păcatele tale.“
Marc. II, 5.

„Ce grăește acesta așa hulă?“ întrebare fariseii și cărturarilor din tot sufletul și din tot cugetul lor răutăcios, pentru-că Christos Dumneșeu nostru vădând credința slăbănogului din s. evanghelie de astăzi, îi dăse:
„Fiule! eartă-se fie păcatele tale.“

„Ce grăește acesta așa hulă?“ — strigă și fariseii, cărturarilor, necredincioșii, semidoctii și incofesionalistii moderni ai veacului al XIX-le!

„Ce grăește acesta așa hulă?“ — strigă vrăjmașii păcii și a ordinii: socialiștii, nihilistii, anarchiștii și demagogii (aștătorii) poporului de astăzi.

Inse nouă creștinilor buni și adeverați un glas dulce sunor, atrăgător, și sincer ne strigă altcum — etă cum: „Fiule! eartă-se fie păcatele tale,“ ca să știe „că are Fiul omenesc putere a erta păcatele pe pământ.“¹⁾

Etă Iub. mei fii sufletești, îndurarea lui Dumneșeu intrupată între noi omenii păcătoși! Etă glasul și cuvântul lui Dumneșeu, adresat către noi omenii păcătoși.

Cel ce s'a jertfit pe cruce, pentru rescumperarea neamului omenesc din robia diavolului — nu voește și nu dorește mărtea păcătoșului, „ci să se întoracă cel păcătoș dela calea sa și se fie viu. În ce chip miluește părintele pre fii — așa miluește Iehova pre cei ce se tem de dănsul. Aduce-și aminte, că țerină suntem; omul ca érba sunt dăilele lui, ca flórea câmpului, așa va înflori.“²⁾ Nu își întorče El fața lui cea strălucită dumneșească de către mulțimea fărădelegilor și păcatelor noastre: ci varsă balsamul îndurării sale dumneșești în sufletele noastre rănite de păcate, și cu cuvinte dulci, alinătoare, ademenitoare și mângăitoare ne chiamă la sine, pre noi toți păcătoșii și ne dăce: „Fiul omenesc, are putere a ierta păcatele pe pământ“ și prinț'ensul slugitorii altarului — preoții „Amin grădesc voue: ori câte veți lega pre pământ, vor fi legate în ceriu: și ori câte veți deslega pre pământ, vor fi deslegate și în ceriu.“³⁾

O! ce chizeșie dumneșească! Ce mângăiere cerească! El, prea bunul Rescumpărător ne primește pre noi păcătoșii, să ne întrebe și întrebându-ne prin slugitorii sei, să vorbescă cu noi nevedut pentru binele, fericeirea și mântuirea noastră, de urmări rele. Să ne apropiem dară de El și apropiindu-ne să ne căim de păcate și să ne rugăm pentru ertarea acelor și El — vă asigur — că ne va primi mărturisirea cu totă bunăvoința și cu cea mai mare dragoste părintească.

Dar ca nu cumva să fiți în óre-și care îndoală sau rătăcire cu ertarea păcatelor — se vă însămnați bine, cele ce le veți auzi dela mine, când vorbind astăzi despre îndurarea lui Dumneșeu față de păcătoșul, voui arăta, că la îndurarea lui, numai acei creștini pot conta, cari își vor mărturisi tóte păcatele comise cu totă umilinta,

¹⁾ Ev. Marc. II, 10.

²⁾ Ps, Dav. CII. 13—15.

³⁾ Mat. XVIII. 18.

fără sfieță și cu sinceritate și cari dela mărturisire, până la mărtea vor rămână îndreptați în căile lui Dumneșeu și în modul de viețuire creștinească.

În acest chip rugându-mă lui Dumneșeu, „voui căuta se căștig dintre voi sufletele cele rătăcite, voui întorče pre cele fugărite, voui lega pre cele cu piciorle frânte, și voui întări pre cele slabe.“⁴⁾ Ascultați!

După ce prin călcarea poruncii lui Dumneșeu în raiu, am devenit robi păcatului, am ajuns într'o stare de tot decăzută și am căzut chiar și din grația lui Dumneșeu, — Fiul lui Dumneșeu s'au pogorit din ceriu pentru noi ómenii și pentru a noastră mântuire, după cum ne dăce și s. Apostol: „De acum nu mai sunteți robi ci fii și moștenitori ai lui Dumneșeu prin Isus Christos.“⁵⁾ Acest scop măreț se reoglindează într'un mod de tot minunat, prin s. evanghelie de astăzi.

În anul cel d'ântai al activității predicatoriale s'au întâmplat, că venind Isus în Capernaum, a intrat într'o casă, unde a învățat în prezența unui popor atât de numeros, încât „nici în umbra casei nu era loc gol.“⁶⁾ Despre acesta a luat știre tot ținutul Capernaumului și din ținut — neputincioși și de aceeaia, cari numai în Isus făcătorul de minuni, mai aveau nădejde de scăpare și de reînșănătoșare. Între nefericiții nenumărați, era și bolnavul de care ne vorbește evanghelie de astăzi. Acesta se tânguia cătră frunză și érba, cătră cunoscut și necunoscut, ca să-l ducă înaintea lui Isus, până ce în sfărșit după multe și mari trăgănări, isbutiră patru inși să-l ducă cu pat cu tot, înaintea lui Isus.

Isus, care vede, știe și cunoște tóte tainele și ascunsurile omeneshii, a penetrat și în inima bolnavului; s'au convins adevă de despre credința și căința lui și așa îndurându-se de dănsul, mai întai l'au mântuit de păcate, adevă de pricinle bólei sufletești și după aceeaia numai l'au reînșănătoșat, de bóla trupescă.

Etă cât de frumos se arată îndurarea lui Dumneșeu față de omul păcătoș!

Iub. ! Sunt puțini ómenii, cari nu pătimesc în vieț. Pentru unul se întunecă cerul mai înainte, érá pentru altul mai apoi. Durerile și suferințele sunt încercări comune dela Dumneșeu pentru noi toți ómenii de pre pământ. O clipită și sântem perduți! Un moment și suntem cerșitori! O schimbare, și suntem orfani de tată și mamă! O! atăta e suferința, atăta e durerea și atăta e nepasta pretutindenea aici în lume și aici pre pământ, încât cu tot dreptul putem striga cu Solomon, că lumea acesta e numai „valea plângerilor.“

Dar creștine, miseria, sub care tu gemi; bóla, la care tu cați jertfa; prigonirea, la care tu ești espus și paguba în familie, în vite, în bucate și alte treburi economice și de întreprinderi industriale și chiar știentifice — nu sânt alt-ceva, decât cercetări și pedepse dela prémăritul Dumneșeu pentru păcatele și fărădelegile tale.

Știți, ce a dăis Măntuitorul lumii, acuzătorilor unei femei adulteră, cari doriau după legea veche a lui Moise, ca să se ucidă cu petrii? El dăce: „Cel ce este fără păcat între voi, acela întai să arunce pētră asupra ei. Érá ei (acuzătorii) auzind și muștrați fiind de conștiința lor eșiau unul după altul, începând dela cei mai bētrâni, până la cei mai de jos; și a rămas Isus singur, și femeia stând în mijloc. Și rēdicându-se Isus, și nevedând pre nimenea, decât numai pre femeie, i-a dăis: Femeie, unde-ți sunt pērișii tei? au nimenea nu te-a condamnat? Érá ea a dăis: nimenea, Dómne! Dăis a

⁴⁾ Ezech. XXXIV, 16.

⁵⁾ Rom. IV, 4.

⁶⁾ Marc II 2—4.

Isus ei: nici eu nu te condamn; du-te și de acum se nu mai păcătuiești." 7)

Da, nimenea nu a condamnat pre femea adulteră; pentru-că nici unul dintre acuzători și judecători n'au fost scutiți de păcate. Astfel nu suntem fără păcate nici noi iub. creștini! Bărbați și femei, începând dela leagăn până ce murim, într'un grad mai mic s'au mai mare, toți păcătuim de o potrivă; căci diavolul ne prinde în cursa lui. Fără multă șovăire putem striga dar cu pro-rocul Isaia: „Nimenea nu strigă după dreptate, nimenea nu se judecă într'adevăr; se încred în deșertăciune și vorbesc minciuni; concep reutate și nasc nefericire . . . Picioarele lor alergă spre rău, și se grăbesc să verse sânge nevinovat, cugetările lor sunt cugetările răutății; derăpănarea și nimicirea sunt în căile lor, calea păcei nu o cunosc ei, și nu este dreptate în pașii lor.“ Și apoi cu Ieremie: „Toți sunt adulteri, o adunătură de făcători de rele! Intind limba lor, arcul lor de minciună și în pământul lor nu biruiesc prin adevăr; ci trec din răutate, în răutate, și de mine nu știu, dice Iehova.“ 8)

Da! creștine, El, Rescumpărătorul tău prin unele ca aceste dovezi îți arată și te trezește din somnul cel adânc al păcatelor, întru care te-ai cutropit și molepsit. Deci nu te sbucima în protiva lui nici odată! Tote plagele nefericirilor și nepăstărilor ce ți-le trimite Dumnezeu, le trimite — după cum spusei și mai înainte — după mila sa; căci numai El singur e acela, care nu voește mórtea păcătoșului, ci ca să se întorcă și să fie viu.“ 10)

Omule! aflându-te dar bolnav trupește, întreabă conștiința sufletului tău, nu com-va o apasă ceva păcat greu, de mórte? Nu ai pe sufletul tău ceva rană grea, care nu-ți dă pace nici în așternutul tău de noapte? Nu trăiești tu cu de aproapele tău în vrăjmășie? Nu ai fost nemilostiv, față de cel sărac? Nu cumva ai mărturisit strâmb? Nu cumva ai călcat vre o făgăduință, cu care te-ai făgăduit lui Dumnezeu? Nu cumva ai socotit de minciună scripturile cele dumnezeiești? Nu cumva ești eretic, sau despărțit de Biserica răsăritului? Nu cumva ai însoțit cueretici cercetând capștile lor, ascultând învățătura lor, sau cetindu-le cărțile lor? Și după ce ți-ai pus odată întrebările aceste și altele ca acestea, — numai atunci te gândește la rensănătoșare, pentru-că după ce tu te poți convinge din s. evanghelie de astăzi — bôlele cele sufletesti sunt urmările și pricinile bôlelor și suferințelor tale trupești. De aceea dacă dorești câștig sufletesc, mai înainte de toate respiră-le dela tine pe acele descoperindu-le cu totă bunavoiența și sinceritatea doctorului tău sufletesc. preotului, incredințatului lui Dumnezeu ca să nu mergi nevindecat.

Prin momiate de tot frumoșe și instructive se arată îndurarea lui Dumnezeu față de omul păcătos mai ales în parabola evanghelică, a fiului rătăcit. Fiul reutăcios își cere moștenirea dela tatăl-său; pe el nimic nu-l mulțamește, lui i-să pare îngustă casa părintească; lui nu-i trebuie porancă dela tatăl-său; lui nu-i trebuie lucrul; lui nu-i trebuie morală; ci sub ori-ce preț vrea să trăească lumea albă după bun placul său. Luându-și moștenirea, a părăsit casa părintească, a părăsit pre tatăl-său și pe mamă-sa și cu aceștia dimpreună și pre frați, surori și cunoscuți. În deșert îl rógă părinții; tata și mama, frații și surorile cu lacrimi în ochi, ca să rămână și să nu plece. El nu se înduplecă, el plécă într'o țară îndepărtată, unde își risipește totă moștenirea. Bea și mănca, își petrece și trăește în desmerdări și imbuibări până ce-în sfârșit, ajunge la sapă de lemn.

7) Ioan, VIII. 7—11.

8) Ieremie IX. 2 - 4.

10) D. Ps.

Ajuns la atăta neputință, se sălăgluește întru sine: fi vin în minte toate buutățile dela casa părintească și se hotări să se întorcelă tatăl-său. „Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu“, 11) grăi întru sine. Pleacă, și după ce zări casa tatălui său, se opri puțin; căci conștiința sufletului îl muștra grozav. Singur nu știa, ce se facă, de unde să începă și cum să se róge de iertare înaintea Părintelui său vătamat. Dară acesta vedându-l din depărtare, i-să mōie inima și alergând înaintea lui a căzut în grumazii lui și l'a sărutat 12) „Tată.“ grăi fiul într'un glas tremurător — păcătuit-am la ceriu și înaintea ta. 13) — Și ce răspunde părintele? „Aduceți haina cea dintâiu, și l'îmbrăcați pe el.“ 14) — „Tată!“ eschimą fiul — nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.“ 15) — Tata porunci: „Dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui.“ — „Tată!“ plângând se rógă fiul — „fă-mă numai ca pre unul din slugile tale.“ 16) ertă-mă, că între slugile tale sa fiu cel din urmă căci mă voi mulțami eu și cu atăta. Dară tata plin de bucurie, demandă: „Aduceți vițelul cel mai gras, îl junghiați, și mâncând se ne veselim: că fiul meu acesta era mort, și au înviat, și perdit era și s'au aflat“ 17)

Acum vă întreb creștinilor! mai veduți-ați în lume un tată ca acesta? O! așa tată milostiv, încă nu s'a născut în lume. Numai chiar unul este așa de milostiv, și acela e Dumnezeu — Tatăl din ceriuri. El ertă, El uită și El vă primește, în grația sa; însă numai sub condițiunea fiului rătăcit și a bolnavului din s. evanghelie de astăzi dacă ca și aceia voi vă veți întorcelă cu frângere de inimă și cu părere de rău pentru rătăcirile și păcatele comise la casa Părintelui și la urmărirea poruncilor lui. „O!“, întorceți-vă, întorceți-vă dela căile voștre cele rele!“ 18) „Părăsescă nelegiuințul calea sa și nedreptul cugetările sale și întorcelă-se la Iehova și îl va milui și la Dumnezeuul nostru, că multe îi va erta.“ 19)

Vedeți I. Ascultători! între câți păcătoși au umbat Mântuitorul lumii, și cât de puțini au aflat vrednici de îndurarea lui, ca să-i erte. Abună-ora în casă unde după cuprinsul evangheliei de astăzi învață, era o grămadă de oameni păcătoși și totuși numai pe unul l'au ertat. Pentru-ce? Pentru-că numai acesta a fost vrednic de îndurarea lui, fiind pregătit înainte și într'un mod corespunzător la mărturisirea păcatelor. Și îndurarea lui se știți, că numai în acest chip se arată față de păcătoșul îndreptat, ce întărește și Apostolul când dice că: „Unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prisosit darul.“ 20) ertă cât de mare și nesfârșită e mila lui Dumnezeu față de omul păcătos! Inse atari păcătoși, cari cad dintr'un păcat într'altul, nu numai că nu pot conta la îndurarea lui Dumnezeu: ci din contră se pot teme de cea mai aspră și grea pedepsă. Cine și pentru ce a isgonit pre Adam și Eva din raiu? Cine și pentru ce a trimis potopul asupra omenimei corupte? Cine și pentru ce a risipit și umilit Ierusalimul, de n'au rămas pētră pe pētră? Dumnezeu, pentru căderda acestora în păcate de mórte, în păcate strigătoare la ceriu.

ertă păcătoșule, cutremurē-te; căci dacă cazii în păcate, te ajunge brațul lui Dumnezeu cel tare, plin de mânia și răsbunare.

Nu asculta de satana, care te întrebă: „ce grăește

11) Luca XV. 18.

12) Ibid. 20.

13) Ibid. 21.

14) Ibid. 22.

15) Ibid. 22.

16) Ibid. 23.

17) Luc. c. XV. 24.

18) Ezech. XXXIII. 11.

19) Isaia IV.

20) Rom. V. 20.

acesta așa hulă?“ de satana care te îndemână: „trădește până poți în plăceri și desmerdări și așa nu mai este ce se nădăjduiești după moarte. Diavoli ca aceștia, nu numai că sunt creștini vrednici de îndurarea lui Dumnezeu și vrednici următori ai lui Christos: ei din contră sunt vrăjmași încarnați Lui și crucei lui sfinte. Despre aceștia grăește s. Apostol, când dice: „Pentru că mulți umblă, de care de multe ori am ținut vouă, er acum și plângând țin, pre vrăjmașii crucei lui Christos, al cărora sfârșit este perzarea; al cărora Dumnezeu este pântecel, și mărirea întru rușinea lor, cari cele pământeste cugătă.“²¹⁾

Nu, nu asculta omule păcătos, de cuvintele satanice eșite din gura celor răi; ei ascultă de mine, care grăesc cu psalmistul: „Ai căzut, erăși te poți scula.“

Știu, că în aceste sfinte zile de jale și de post, vă aflați mulți bolnavi sufletește și vă întorceți după leac către mine, doctorul vostru sufletesc. Etă-vă receptul!

Mai nainte de toate: incunjuțați însoțirile cele rele și păgubitoare; nu vă împodobiți în vestminte lucurose și necuvinciose; incunjuțați pe ómenii ademenitori și fățarnici; rețineți-vă dela cetirea cărților ereticești; nu căutați la isvórele profane; feriti-vă de convenirile de nópte; de strânsuri, de cunoștințe și jocuri imorale; de beții, de banchetări, de lene, de trândevie, pismă, mânie, resbunare cu un cuvânt de toate relele ce v'ar poté păta și neferici sufletele vóstre pentru totdeauna, „căci așa dice cel Prémalt și înălțat: Atunci lumina ta va resări cu zorile, și sănătatea ta vite va crește, fericirea ta va merge înaintea ta și mărirea lui Iehova va fi còda armiei tale.“²²⁾

Vedut-ați creștini, că îndurarea lui Dumnezeu este mare, auđit-ați, că de aceea se fac părtași numai aceea, care se îndreptă prin căință și mărturisire adevărată, mai ales în aceste zile mari și sfinte de post, rânduite spre acest scop.

Mare, de tot mare și însemnată întrebare e acuma pentru noi creștinii, că óre stăm noi gata, în fața lui Dumnezeu cel milostiv? Stăm noi gata, față de îndurarea lui? Dacă nu, atunci se grăbim a ne pregăti prin mărturisire curată și prin împlinirea tuturor datorințelor înșirate mai sus.

De aceea Dómne Isuse Christóse Dumnezeul nostru îndură-te spre noi, și varsă în inimile noastre căința adevărată, ca să ne îndreptăm în adevăr spre bună plăcerea Ta, și să ne facem vrednici de îndurarea ta totdeauna spre ertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Iosif-Ioan Ardelean.

Afaceri religiose.

(Continuare și fine.)

Sunt óre toți preoții nostri consicii de chemarea lor? Asupra acestei întrebări, deși avem Statutul organic, deși stă acolo vađa bisericii, nu știu dacă undeva de câte ori se adună preoții s'a desbătut. O neinteresare vedem și de chemarea noastră. Prima însușire a preotului este capabilitatea de a predica. Intemeietoriul legii creștine a poruncit: „mergeți și învățați toate némurile.“ S'a făcut reclamă prin sinódele archidieceșane, prin gazete, că Amvonul e mut. Ómeni buni, le diceam, cereți-le să cetască „Chiriacodromionul“, fiindcă predicator trebuie să fie format, și dela cei bătrâni nici nu poți pretinde

acésta. Formarea la cei tineri s'a făcut prin cele 6—8 clase gimnasiale și în cursul teologic. Cu acésta pregătire se credeți, că nu pot deveni oratori, nici predicatori perfecți. Pentru a se forma prin diligența proprie n'au cărți. Ei întreabă: cari sunt cărțile romănesci de predici? Am vedut preoți zeloși, cari țin predici cu scop ca să lumineze pe Romăni și rezultatul au fost, că creștinii au slăbit în religie.

Biserica noastră de 50 de ani încóce s'a interesat cu zel mai mult de cultura Romănilor decât de religia lor. Archidieceșca Transilvaniei a neglijat formarea bărbaților teologi predicatori, din contră archidieceșca Blașului în privința acésta mai mult decât trebuia. Ca să nu ni se ia atingerea laudei în înțeles rău, citez un caz concret care ni l'au istorisit Romăni și de care am rămas uimit. Un preot doctor a ținut creștinilor gr.-cat. „mergeți la biserica catolică dacă n'aveți aici biserică, fiindcă e mai aproape de legea noastră decât cea gr.-or“. Se vor duce domnule, însă nu cred, că îi mai readuci. Archidieceșca noastră a avut dela 1840 20 stipendii pentru facultatea teologică, câți bărbați teologi puteau să fie formați? Înainte de anul 1848 aveam 10 protopopi cu facultate teologică. Diecesele Aradului și Caransebeșului ne-au întrecut. Țin, că și archidieceșca din motivul de a se întări biserica prin scrieri dogmatice se trimite tineri la teologia din Bucovina. Am vorbit despre formarea bărbaților bisericii noastre pentru posturile cardinale, viu a atinge ceva despre preoții nostri, anume: Aflăm la toți spiritul bisericii ortodoxe și ce conduită au unii?

Ce înțeleg sub spirit? Aceea-ce știu preoții, că le dice Měntuitoriul Christos: „Fericiti cei ce n'au vedut și au cređut“ și „Păstoriul cel bun sufletul își pune pentru oi“, și „Cel ce nu va lăsa pre tată, pre mamă, frați și avere pentru mine, nu este de mine vrednic“, și încă: „Voi sunteți sarea pământului, de se va impuți sarea cu ce se va săra?“, și: „Așa să lumineze lumina vóstră înaintea ómenilor, ca veděnd faptele vóstre cele bune, să mărescă pe Tatăl cel din ceriuri“. Spiritul religios din cetirea scripturei și prin învățarea unei părți de rost se caștigă. Acésta școlă unică au avut pr oții cei bătrâni și ei arėtau spirit religios, care noi liberalii îl numim bigoție; ei însă aveau caracter tare în credința lor, în religiositatea lor, noi unele diu cele ale religiosității le facem, însă nu le mărturisim, dicem, că nu mai corespund timpului și culturai. Acest spirit slăbesce întreg edificiul bisericii noastre.

Tărie în cele ale bis ricii ne trebuie, ca să nu simtă poporul, că ne clătina. Altfel vom păți-o, cum scrie Isaia 51. „Vor veni cei de alte némuri și vor pasce oile vóstre“ și „O păstori, s'au risipit oile vóstre și nu le-ați cercetat pe ele“ (Ieremia 23) și „Vedeți pe poporul meu storcěndu-l străinii cu strămbătatea și răpindu-l cu răpiri și-l lă-

²¹⁾ Pav. Filip III. 18. 19.

²²⁾ Isaia LIII, 8.

sați" (Iezechil 22), și „O păstori, laptele turmei voi îl mâncați cu lâna ei voi vă îmbrăcați, érá oile mele nu le pasceți; pe cea slabă nu o ați curățit; pe cea bolnavă nu o ați vindecat, și pe cea rătăcită nu o ați căutat". (Iez. c. 34) Incă: „Haina preoției purtând te-ai făcut luminător, luminat fiind de ducul sânt: ai să luminezi cu învățăturile tale.“

Conduita preoților nostri trebuie să pădă; dacă li se dice „sfinția ta“, să fie fără prihană, sântă. Când religiositatea e vedită că scade, când sinódele archiepiesane au constatat acésta, archiereii prin pastoralele lor au îndatorat preoțimea, în acest sens trebuie să credem, că și unii preoți vor fi purtând vina. Eu unul nu pot numi pe nici un preot vinovat, însé aud prea des dela inteligința poporului nostru și dela creștini învinuiri. Acéstă datorie de constatare cade în sarcina dlor protopopi. Noi avem să ne arătăm consecuenți învățătorei ce predăm; dacă corespundem îndatoririlor din Compendiul Dreptului canonic § 186, dacă corespundem îndatoririlor Pravilei § 181. Óre nu umblăm prin căcime, nu jucăm cărți, nu mergem la vênat; nu ne certăm, nu căutăm cumva judecățile lumesci, nu suntem lacomi și asupritori etc. etc., cari sunt oprite preoților.

Am scris acestea cu scopul, care conținutul lor îl vădesce, ca să fortificăm biserica; ca să ne întărim pe noi și poporul nostru, cu credința sa strămoșescă și cu religiositate; fiind-că cred, că numai acestea îl apără de desnaționalizare, îl cultivă și va puté progresa.

Nu mă pot astêmpêra, ci rog și pe inteligința română din tóte părțile, ca în cercul ei cât pentru religiositate să premérgă cu exemplu bun, pentru ca să se îndemne și poporul a păstra religiositatea sa.

Citez spre acest scop câteva cuvinte din „Epo-ca“, Nr. 357, a. c. scrise în rubrica: „Credință și sciință“. „Am arătat, că sciința naturală nu a putut să dea o interpretare hotărîtore existinței: o satisfacere desêvêrșită imperioasei nevoi metafisice a omului. De aci scepticismul și pesimismul ca urmări fatale și nenorocóse a unor doctrine, cari nu mai puteau readuce în sufletul omului siguranța, pe care o alungase.

Ceea-ce credința órbă putea să-i dea omului, sciința naturalistă nu a putut. . . . Atunci a putut cu drept cuvênt se plângă și să regrete vremile de fericită siguranță, în care credința îi putea ținea.

Odată cu domnia sciinței în sufletul celui, care și-a pierdut ori-ce credință, — s'a dus pe veci sentimentele înalte, sentimentele largi, cari făceau să bată unison inimile tuturor ómenilor.

Prin o desinteresare de ori-ce acțiune era ucis sentimentul, care aprindea oftarea pentru o cauză sântă. Nu mai era dorința de smerenie care cuprindea sufletul credinciosului. . . . A dispărit sentimentul, care făcea pe nobilul bogat să ajute pe cel sêrman.

Românii n'au înscris în trectul istoriei lor naționale decât un singur sentiment și cel mai înalt, pe care totdeuna l'au cultivat cu o ardóre fanatică. Acest sentiment a fost sentimentul religios.

Dacă este adevêrat, că nime mare nu s'a făcut în istoria omenirii fără intervenția religii, cu atât mai vêrtos se pôte dice acésta de străbunii noștrii, cari au ținut la păstrarea neschimbată a credinții lor.“ A.

D I V E R S E.

* *Bibliografie.* A apărut fasc. III. al „Enciclopediei Române“, a acestei mari publicațiuni a Asociațiunii Transilvane și cuprinde articolele Anorchia-Asanescii Fascicolul e redigeat și tipărit cu aceeași îngrijire ca cele premergătore și împodobit cu numeroase ilustrațiuni excelente. (Biserica Antim din București, Aquariu, Taurul Farnesean, Apollon, Aphrodite, Artemis, Seminarul român din Arad, Bis. Curtea de Argeș [2 tablouri], Ariadne). Dintre articolele mai însemnate amintim: Antim Ivireanul, Apa, Apafi, Arabia, Arad, (comit., orașul și diecesa), Arămânii de Dr. Gust. Weigand, Arderea morților, Argeș, Arion, Aron, Asachi, Asanescii etc. Abonamentele se fac la librăria W. Krafft în Sibiu, ér pentru România la C. Müller, București. Prețul fl. 1.— pentru fascicol, fl. 10.— pentru tom (pentru România 2 lei 50 b. resp. 25 lei.) (Abonamente cu preț redus nu se mai primesc.) Fascicolele se trimit fără escepțiune numai la acei abonați, cari au achitat prețul lor anticipativ.

* *Himen.* D-nul George Rusu teol. abs. și-a încredințat de viitoare soție pe d-ra Livia Dărăbanț, fca părintelui Dărăbanț din Izvin.

— D-nul Eutimie Dărăbanț teol. abs. și-a încredințat de viitoare soție pe d-ra Lucreția Mateica, fca d-lui învățător Mateica din Izvin. — Felicitările noastre!

* *Sunt periculoase rațele lui Röntgen?* S'a întemplat, că un inginer, care a făcut experimente cu rațele lui Röntgen, a căpătat aprindere de piele, ér unui om i-a cădât pêrul capului. De aci s'a conchis în cercurile medicale, că rațele lui Röntgen pot să aibă o influință periculoasă asupra corpului omenesc. Acum însé profesorul Cr. Benedict publică într'o fóiă medicală din Viena un articol, în care dovedește, că aplicarea rațelor lui Röntgen nu pot avé nici o influință păgubitore asupra sănătății omului. Spune, că mai multe exprimente ca el n'a făcut nimenea cu rațele lui Röntgen, dar cu tóte astea în urma experimentelor sale nu 'i s'a întemplat nimênui nici cel mai mic inconvenient. E posibil dice Dr. Benedict, ca cineva să capete aprindere de piele, decât în decurs de câte-va săptămêni și cu órele întregi s'a supus experimentelor, dér acésta nu este a se atribui rațelor-Röntgen, ci curentului electric al sticlei, care pîrjolește pielea în mod destul de simțit. Dér acum și acest pericul s'a delăturat, căci s'a aflat un aparat, care slujește și face nesimțit efectul electricității. Ce privește căderea pêrului, asta se pôte întempla numai decât cineva stă fôrte de multe ori și timp îndelungat sub influința rațelor, dér și atunci numai decât pêrul are rădăcini fôrte slabe, așa că și de altfel ar fi cădât în scurt timp.

C o n c u r s e.

Nr. 1874. Pl. 1896.

Consistoriul subsemnat, pe basa hotărîrii comitetului protopresbiteral concerninte de datul 17/29 Decem-

vre 1896 pentru deplinirea postului de protopresbiter în protopopiatul **Beliului**, devenind vacant prin pensionarea protopresbiterului **Petru Suci**, amăsurat Regulamentului congresual, escrie concurs cu termenul de **30 de zile** computele dela prima zi a ce urmăză după întâia publicare a acestui concurs în foia oficiosă diecesană „Biserica și Școala”.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Birul protopopesc, dela parochiile mai de frunte la număr 13 câte cu un cubul de cereale, 600 lb. dela 27 parochii ori filii mai slab dotate câte cu două măsuri (2 vici) cereale, — care toate la olaltă fac 26 cubule și 2 măsuri, prețuite în câte 5 fl. cubul, dau suma de 132 fl. 50 cr.

2. Competințele anuale dela 32 comune bisericesci cu câte 5 fl. dela una pentru visitațiunile canonice, fac la olaltă 160 fl.

3. Ajutorul respective cuota anuală a protopresbiterului 400 fl. din care sumă alesul va avea a da în tot anul protopresbiterului pensionat **Petru Suci** până va fi în viață 200 fl.

4. Venitul parochiei protopresbiterale **Ucuriș** face anual mînt 600 fl.; aci se notează că dările pentru pământul parochial le solvește parochia **Ucurișu**, — astfel emolumintele toate împreună dau o sumă totală de 1292 fl. 50 cr.

Aspiranții la acest post de protopresbiter sunt avizați a-și prezenta recursurile instruite cu toate documintele necesari la subsemnatul Consistoriu în termenul suspus; 6ra recursurile sunt a se instrui cu documintele despre cualificațiunea normată prin §. 53 din Statutul Organic și prin concludul congresual de sub. Nr. 111 din anul 1888 și anume:

a. Testimoniu de cualificațiunea preoțescă pentru parochiile de prima clasă.

b. Testimoniu despre depunerea esamenului de maturitate.

c. Atestat oficios despre aceea, ca recurintele au împlinit cel puțin cinci ani în serviciu bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțămitoriu și că prin zel și diligență s'a distins în rezultatul activității sale pe terenul bisericesc ori școlar.

Dat din ședința plenară a Consistoriului ort. rom. din **Oradea-mare**, ținută la 18 Februaru (2 Martiu) 1897.

Iosif Goldiș, m. p.

archimandrit, vicariu episcopesc.

—□—

Pentru ocuparea postului de preot-învțătoriu în comuna **Slatina**, în protopresbiteratul **Butenilor** — prin această se escrie concurs până la **30 zile** dela întâia publicare.

Venitele incopciate cu acest post sunt: Jumătate sesiune 140 fl.; bir dela 100 case 87 fl.; venite stolare 100 fl.; grădina parochială 40 fl.; salariul învățătoresc 100 fl.; bucatele învățătorești 50 fl.; 4 stângeni de lemne 16 fl. — Suma: 533 fl. v. a. și cartir liber cu grădină.

Recurenții în acest restimp sunt poftiți a se prezenta vr'odată în biserică din loc spre a-se face cunoscuți parochianilor, 6ra recursurile le vor substerne pe calea oficiului protopresbiteral din **Buteni**.

Slatina, la 20 Februaru 1897.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBAN**, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru deplinirea parochiei de clasa a III-a din **Mély-Nádas**, protopresbiteratul **Belintului**, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Beneficiul parochial face: 1) Una sesiune pământ de 30 jughere și 1/2 jugher intravilan; 2) birul usuat până aci (6 pătrare grâu dela una sesiune) 3) venitul stolar dela 110 nr mere de case, — toate aceste la olaltă dau un venit anual de cel puțin 420 fl.

Recursurile ajustate conform prescrișelor stat. org. și a regulamentului pentru parochii se se trimiță părintelui protopresbiter **Iosif Grădinariu**, în **Belincz**; până la termenul susindicat, 6ra recurenții cu observarea §. 18 din regulament vor avea a se prezenta în biserică, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Comitetul parochial.

Cu consensul meu: **IOSIF GRĂDINARIU**, m. p. prot.

—□—

Se escrie concurs pentru parochia primă din **San-Nicolau-Roman**, cu termen de alegere **6 April (25 Martie) 1897**.

Emolumintele împreunate cu această parochia sunt: 1) Jumătate din pământul de 46⁶⁶³/₁₆₀₀ jugere, cuprins în 15 locuri, cartir liber în preț de 400 fl.; 2) jumătate din birul ce se va aduna din ambele parochii prin epitropia parochială, parte grâu, orz, cucuruz în preț de 200 fl.; 3) jumătate din stolele din ambele parochii în preț 240 fl.

Se observă că alegendul va suporta toate sarcinile publice, și până se va îndeplini a doua parochie va fi îndatorat a administra și acea parochie numai pentru stolele din acea parochie.

Recurenții să trimiță recursurile ajustate conform regulamentului §. 15 lit. a) pentru parochie de clasa I. adresate comitetului parochial din **San-Nicolau-Roman**, subscrisului protopresbiter în **Mékerek** u. p. **Sarkad** (Bihar) până în 17/29 Martiu a. c., cu atât mai vortos că cele intrate după acest termen nu se vor lua în considerațiune, 6r conform §. 18. din regulament se se prezenteze în s. biserică din **San-Nicolau-Roman**, pentru a-și arăta desteritatea în cele ceremoniale și oratorie.

San-Nicolau-Roman, 15/27 Ianuaru 1897.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **NICOLAE ROCSIN**, m. p. prot.

—□—

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Nr. 777/1897.

Pe baza concludului sinodului parochial gr. or. din **Coșteul-mare**, se escrie concurs pentru zidirea unei biserici nouă și a unei case parochiale în parochia **Coșteul-mare**, spre care scop se va ținea licitațiunea minuendă, în școala gr. or. română din acea parochie, **Duminică în 16/28 Martie** a. c. la 3 ore după amăzi.

Prețu. de esclamar, pentru ambe zidirile este de 8327 fl. 75 cr. pre lêngă materialul deja procurat de parochie.

Planul, specificarea speselor și celelalte condițiuni se pot vedea, ori când, la parochul local **Adam Groza**.

Comitetul parochial își rezervă dreptul a se pronunța asupra ofertelor după licitațiune.

Doritorii de a îndeplini acele zidiri, au a se prezenta la termenul mai sus indicat, la licitațiune și a depune un vadiu de 10%, dela prețul esclamarii.

Arad, din ședința consistorială dela 1 Martie 1897.

Consistoriul gr. or. rom.
al **Aradului**.

—□—